

پيڙ پاري جي قيادت ۾ سوڌان اڃان بلال پتو ڪري رهيو آهي

ملڪ جي آئين کي مذاق نه بڻايو

الڳڪڻ ڪميشن اهو چيو آهي ته هو مجاز اثارتي پاران تاريخ ڏين بعد چونڊون ڪرائڻ لاءِ پابند آهي پر ان سلسلي و رڌيڪ آئيني ماهرن سان مشاورت ڪرڻ بعد چونڊن جو شيدول جاري ڪندو. جيتوڻيڪ الڳڪڻ ڪميشن جو اهو بيان مبهر آهي ۽ سوال پيدا ڪري رهيو آهي ته ڇا الڳڪڻ آئيني ماهرن سان مشاورت ڪرڻ بعد ان نتيجي تي پهچندو ته کيس وقت تي چونڊون ڪرائڻيون آهن يا وري ڪو عدليا بهانو ڄاڻائي ويندو؟ ڇاڪاڻ ته صدر مملڪت جناب عارف علوي پاران پنجاب ۽ خيرپختونخواه صوبن ۾ صوبائي الڳڪڻ لاءِ 9 اپريل جي تاريخ ڏني آهي، ان حوالي سان الڳڪڻ ڪميشن جيڪو اجلاس طلب ڪيو اهو نتيجاخيڙ نه رهيو ۽ الڳڪڻ ڪميشن کي مبهر جواب ڏيڻشو پيو. پاڪستان تحريڪ انصاف جي چيئرمين عمران خان پنجاب ۽ خيرپختونخواه ۾ پنهنجون 2 نهجنون 2 حڪومتون ختم ڪيون جنهن بعد اهو امڪان ظاهر ڪيوپئي ويو ته ٻنهي صوبن ۾ عام چونڊون وقت تي نه ٿينديون ڇاڪاڻ ته وفات ۾ موجود ڊي ڊي ايم ۽ ٻين پارٽين جي گڏيل حڪومت جو اهو خيال آهي ته هن وقت ملڪ ۾ مهانگائي جي جيڪا صورتحال آهي ان ۾ سندس ڪاميابي جو امڪان گهٽ آهي ۽ جيڪڏهن وقت تي چونڊون ڪرايون ويون ته پوءِ پاڪستان تحريڪ انصاف هڪ ڀيرو وري ڪامياب ٿي ويندي ۽ ٻنهي صوبن ۾ سندس حڪومت ٺهڻ جي نتيجي ۾ ايندڙ عام چونڊن ۾ کيس ڏکيائي پيش اچي سگهي ٿي. انڪري وفاقي حڪومت پهرين ڏينهن کان اها ڪوشش ڪري رهي آهي ڪنهن به صورت موجب توڙي وفات ۾ چونڊون ان وقت ڪرايون جن جڏهن ملڪ معاشي بحران مان ڪنهن حد تائين ٻاهر نڪري ۽ عوام کي ڪجهه رليف ملي ته جيئن سندس حڪومت لاءِ چونڊن ۾ ويٺ آسان ٿئي. آئين تحت جيڪڏهن ڪنهن به صوبي جي اسيمبلي ٽٽي وڃي ٿي ان صوبي ۾ سيڪشن 57-2 تحت 90 ڏينهن ۾ چونڊون ڪرائڻ لازمي آهي. هن وقت جڏهن ٻن صوبن ۾ اسيمبليون موجود ناهن ته آئين تحت انهن صوبن ۾ 90 ڏينهن ۾ چونڊون ڪرائڻ لازمي آهي پر ان سلسلي ۾، الڳڪڻ ڪميشن سنڌيا نظري اچي رهي آهي ته ٽي وفاقي حڪومت. جيتوڻيڪ صوبن ۾ الڳڪڻ ڪرائڻ جي ذميواري گورنن ۽ الڳڪڻ ڪميشن جي آهي ان جي باوجود ٻنهي صوبن جي گورنن هٿ مٿي ڪئي ڇڏيا آهن ۽ ڪنهن نه ڪنهن طريقي سان چونڊن واري معاملي کي ٻيڪاهڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي جنهن سان ملڪ ۾ آئيني بحران پيدا ٿي رهيو آهي.

صدر عارف علوي پاران ٻنهي صوبن ۾ چونڊون ڪرائڻ جي تاريخ ڏني وئي آهي پر ڇا صدر پنهنجي ان حڪر جي پيروي ڪرائڻ لاءِ ڪهڙو سهار وٺي سگهي ٿو ڇاڪاڻ ته الڳڪڻ لاءِ گهربل رقم وفاقي حڪومت کي ڏيڻي آهي جيڪا اڳڀر ئي چئي رهي آهي ته هن وقت سنگين معاشي بحران آهي ان صورتحال ۾ ملڪ چونڊن جو بار نٿو کڻي سگهي. وفاقي حومت پاران الڳڪڻ ڪميشن جي چونڊن ڪرائڻ لاءِ گهربل فنڊز ڏيڻ کان به لنوائي رهي آهي جنهن جو ڪمشن تازو ئي الڳڪڻ ڪميشن پاران امثال خط جو جواب آهي جنهن ۾ وفاقي حڪومت واضح چئي ڇڏيو آهي ته اها الڳڪڻ ڪميشن کي واڏو فنڊز نٿي ڏئي سگهي انڪري الڳڪڻ ڪميشن فنڊز جي رقم ۾ ڪوتري ڪئي. ان کان اڳ پاڪ فوج پاران پڻ ڄاڻايو ويو آهي ته ملڪ جي سرحدي تي ڪشيدگي واري صورتحال ۽ ملڪ اندر دهشتگردي جي وڌندڙ ڪارروائين سبب سيڪيورتي فورسزانهن کي منهن ڏيڻ ۾ مصروف آهي انڪري پاڪ فوج ۽ بينحزراڄ حرات توڙي ايف سي جون خدمتون ضمني توڙي عام چرچن لاءِ دستياب نه هونديون جڏهن ته سپرهم ڪورٽ آف پاڪستان پاران به هڪ ٻڌرائي جاري ڪندي چيو ويو آهي ته سندس ڪوبر جج يا پوءِ عملو چونڊن ۾ ڊيوٽي لاءِ نه ڏنو ويندو اهڙي صورتحال ۾ ڇا پنجاب ۽ خيرپختونخواه ۾ صوبائي چونڊون پنهنجي مقرر وقت تي ٿي سگهن ٿيون ممڪن نظر نٿو اچي.

پنجاب ۽ خيرپختونخواه ۾ جيڪڏهن آئين تحت 90 ڏينهن اندر چونڊون نٿيون ٿين ته پوءِ ان جو ذميواري ڪير هوندو؟ الڳڪڻ ڪميشن توڙي ٻنهي صوبن جي گورنن جي اها ذميواري آهي ته اهي پنهنجون پنهنجون آئيني ذميواريون پوريون ڪن ۽ هن صورت ۾ ٻنهي صوبن اندر وقت تي چونڊون ڪرائين ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن چونڊون نه ڪرايون ويون ته پوءِ اها آئين جي سخت پيڇڙي هوندي انڪري آئين کي مذاق بڻائڻ بدران ان تي عمل ڪيو وڃي

چيما. اعظم سواتي ۽ ٻيا اڳواڻ ٻن شامل آهن.ان حوالي سان پوليس جو چوڻ آهي ته اسان گرفتار ٿيل ڪنهن جي پاڻ تي پيرزن وين ٿي اچي ويهي رهيا آهن.جڏهن تان اسان کي حڪومت طرفان گرفتاري جو ڪو به حڪم ناهي مليو.پوليس. اهلڪارن سميت سيني جي دلاخ سي سي بي او آفيس ۾ راضي ڇڏي جنهن کاتوبه بي سي آف ڪارڪن سي سي بي او آفيس آڏو رڌو ڪيئن ٿيندو.اهو گرفتاري ۾ علاج ڪرائي سگهجن ٿو.غريب جي گهر پياري ايندي ته سڄي خاندان جو نئون حرات ٿي وينديون ته علاج ڪيئن ٿيندو. بيشئر انڪمر سپورٽ پروگرام ۾ 25 سيڪڙو واڌ ڪري رهيا آهين.وزيراعظم اعلان ڪيو ته سسورن وفاقي وزيرن صلاحڪارن ۽ مملڪتي وزيرن رضاڪارناتي طور پهگهارون ۽ سراسورن نه وٺندا. خاص مددگارن ۽ رضاڪارناتي طور پهگهارو ۽ مراعاتن نه وٺڻ جو فيصلو ڪيو آهي.

رهيو آهي. پنهنجي بيان ۾ هن چيو ته انتشار خان پنهنجي معمولي سياسي مقصدن لاءِ ملڪ ۾ پير پيڻي واري صورتحال برقرار رکڻ چاهي ٿو.عمران خان ڇا پنهنجا پارلنڊ ۾ سير سڀاا ڪري رهيا آهن.فوير جي بادن کي ملڪ جون حالتون خراب ڪرڻ لاءِ استعمال ڪري رهيو آهي.عمران خان ادارن کي بايلڪ ميلنگ جا حرا استعمال ڪري رهيو آهي. لاڳ مارچ ڌڙن سميت ان جون سموريون سازشون ناڪار ٿي چڪيون آهن.اڄ آئي جيل ڀرپور تحريڪ جو به شوق پوري ڪري ٿي.ن صوابي ٿر ٿر افراطعات چيو ته وڏن راضحن رڌ نه وٺندا. جيڪب آباد جي جيلن عابد ڀڄڻ جي ڪوشش ڪئي پر پوليس پيڇو ڪري گرفتار ڪري ورتو

خلاف درخواست بابت ٻڌائي ٿي.مقتول نقيب الله جي ڀاءُ عاالر شير طرکان 3 مختلف درخواستون داخل ڪيون ويون آهن.جن ۾ دهشتگردي توڙ عدالت ٿيونڊن کي نظرانداز ڪندي جوبدار کي بري ڪري ڇڏيو.نقيب الله جي ڀاءُ عاالر شير چيو ته دهشتگردي توڙ عدالت جو فيصلو ڪامندر قرار ڏئي ڪيس جي ٻيهر ٻڌائي ڪئي ويو.گرفتاري ايس ايس ٽي جي ملير رازد انوار ۽ ٻين جي برت ڪرڻ خلاف درخواستون ٻڌائي لاءِ منظور ڪندي پراسيڪيوٽرجنرل سنڌ کي ترئيس جاري ڪري 4 هفتن ۾ جواب طلب ڪري ورتو.راضحن رڌ نه وٺندا. جيڪب آباد جي جيلن عابد ڀڄڻ جي ڪوشش ڪئي پر پوليس

23 جنوري 2023 تي ٻڌايو.هن عدالت رٿاوامر سميت 10 جوبدارن تي ثبوت نه هجڻ سبب بري ڪري ڇڏيو.

پٺيا 01 چيما. اعظم سواتي ۽ ٻيا اڳواڻ ٻن شامل آهن.ان حوالي سان پوليس جو چوڻ آهي ته اسان گرفتار ٿيل ڪنهن جي پاڻ تي پيرزن وين ٿي اچي ويهي رهيا آهن.جڏهن تان اسان کي حڪومت طرفان گرفتاري جو ڪو به حڪم ناهي مليو.پوليس. اهلڪارن سميت سيني جي دلاخ سي سي بي او آفيس ۾ راضي ڇڏي جنهن کاتوبه بي سي آف ڪارڪن سي سي بي او آفيس آڏو رڌو ڪيئن ٿيندو.اهو گرفتاري ۾ علاج ڪرائي سگهجن ٿو.غريب جي گهر پياري ايندي ته سڄي خاندان جو نئون حرات ٿي وينديون ته علاج ڪيئن ٿيندو. بيشئر انڪمر سپورٽ پروگرام ۾ 25 سيڪڙو واڌ ڪري رهيا آهين.وزيراعظم اعلان ڪيو ته سسورن وفاقي وزيرن صلاحڪارن ۽ مملڪتي وزيرن رضاڪارناتي طور پهگهارون ۽ سراسورن نه وٺندا. خاص مددگارن ۽ رضاڪارناتي طور پهگهارو ۽ مراعاتن نه وٺڻ جو فيصلو ڪيو آهي.

رهيو آهي. پنهنجي بيان ۾ هن چيو ته انتشار خان پنهنجي معمولي سياسي مقصدن لاءِ ملڪ ۾ پير پيڻي واري صورتحال برقرار رکڻ چاهي ٿو.عمران خان ڇا پنهنجا پارلنڊ ۾ سير سڀاا ڪري رهيا آهن.فوير جي بادن کي ملڪ جون حالتون خراب ڪرڻ لاءِ استعمال ڪري رهيو آهي.عمران خان ادارن کي بايلڪ ميلنگ جا حرا استعمال ڪري رهيو آهي. لاڳ مارچ ڌڙن سميت ان جون سموريون سازشون ناڪار ٿي چڪيون آهن.اڄ آئي جيل ڀرپور تحريڪ جو به شوق پوري ڪري ٿي.ن صوابي ٿر ٿر افراطعات چيو ته وڏن راضحن رڌ نه وٺندا. جيڪب آباد جي جيلن عابد ڀڄڻ جي ڪوشش ڪئي پر پوليس

ڇا هتان جي اشرافيا سياسي پارٽين کي اهو سمجھ ۾ نٿو اچي ته رياست جو مفاد ۽ بقا جو بنياد ڪهڙن اصولن تي بيٺل آهي، يقينن هن ملڪ جي اشرافيا کي سڀني کان وڌيڪ يعني ميڊيا، عام عوام ۽ اٽيليجنسيچلول انهن سڀني پرتن کان رياستي ۽ سياسي معاملن ۾ هودڙيڪاٻخر۽ ڇاڻو آهن.

پرهن طبعي جو خاص ڪم هن ملڪ جي اندر اهوئي الميو رهيو آهي ته هو پنهنجي گروهي ۽ اقتداري مفاد کي رياست ۽ آئين جي مفاد کان وڌيڪ اهم سمجهندا رهيا آهن. توڙي جو کين اها ڏيڻ خبر آهي ته رياست جو سڀ کان وڌيڪ بقا جو بنياد ان جو آئين آهي. بيٺل جو آئين ڪڏهن به هڪ قطعي ۽ هڪ اصول تي ٻيڙن ناهي هوندو، انهيءَ ۽ وقت جي حالتن جي تحت تبديلي ايندي رهي آهي ۽ ايندي رهندي، پر هونجهن به شڪل ۾ ۽ صورت ۾ موجود هجي ٿو ۽ انڪرني رياست جا تمام پرت انهيءَ تي متفق ٿين ٿا، جڏهن اهو مجموعي طور تي رياست جي بقا جو ضامن بڻجي ٿو وڃي.

پلي اهو طبعياتي مفادن جو محافظ هجي پر رياست جي بقا ۾ آئين جي خوجهر هر وقت ان اصول جي بنيادن تي رکي ويندي آهي ته ڪو به اهڙو قانون نه ٺاهيون وڃي، جيڪو رياست کي ڪمزور ڪري تمام سياسي پارٽيون جڏهن رياست جي آئينه کي منڊس سمجهي ۽ پنهنجي مفادن کي انهيءَ کان پئي درجي تي رکي ڪم ڪنديون آهن، تڏهن نه رڳو آئين مضبوط ٿيندو آهي انهيءَ سان گڏوگڏ رياست مضبوط ٿيندي آهي ۽ اهوئي سبب آهي جو رياست ڪنهن هڪ فرد ۽ گروهي جي مفاد کان وڌيڪ مجموعي طور تي عوامي مفادن کي مستحڪر ڪندي پنهنجي بقا برقرار رکي ٿي.

پرچهن اقتداري مفادپرستي رياست جي قانون کان وڌيڪ پنهنجي حاصلات لاءِ سوچي ٿي رهي تڏهن قانون جي ڪمزوري يا آئين جي ڪمزور ڪرڻ جي شروعات ٿيندي آهي ۽ جيئن جيئن قانون آئين ڪمزور ٿيندو ويندو آهي تيئن تيئن رياست پنهنجي خوجهر ۾ ڪمزور ٿيڻ شروع ٿيندي آهي.

اشرافيا طبقو ته پوري دنيا جي اندر وجود رکي ٿو پر ترقي يافته ملڪن جي اندر اُتان جي اشرافيا پنهنجي اقتداري ملڪن جي حاصلات ۾ جڏهن شديد تڪرارن مان گذرندي محسوس ڪيو ته هاڻي پنهنجي مفادن کي نانوڻي رکندي ملڪ جي آئين ۽ قانون جي جيستائين پاسداري نه ڪنداسين ته ملڪ جو يعني رياست جو رهڻ مشڪل ٿي ويندو ۽ ته رڳو رياست جو رهڻ مشڪل ٿي ويندو پر انهيءَ سان گڏوگڏ ان رياست ۾ رهندڙ سماج جي طرح سان انٽارڪي جي جوڙجندڙ اهي بحران ۽ داخل ٿي ويندو، جتي ترقي جو رٿو سوال ٿي پيدا ٿو ٿئي پر ڏاڳي جي اها اهميت نه ته رهندي ۽ هتان جي زندگي بد تر خاتم جنگي جو شڪار ٿي ويندو، منهن پنهنجي جي تاريخ مان اهو سبق سکيو ۽ پنهنجو پاڻ کي تبديل ڪيو.

پر هن ملڪ جي تاريخ اهڙي عجيب ۽ غريب آهي جو هن ملڪ جي مجموعي اشرافيا پنهنجي تاريخ مان سبق حاصل ڪرڻ يا سکڻ جي بجاءِ تاريخ کي سبق سيکارڻ جي ڪوشش ڪندي رهي آهي. تنهن

هڪ مٿي هٿل ۾ ٽي جي ڪرڻي جي ذخيرن کي رڌيڪ اثرائتي نموني استعمال ڪرڻ جي حوالي سان ڪروڙيل مشاورتي ادارن کي خطاب ڪندي چئي نه چيو ته ٽي جي ڪرڻي جا ذخيرا ۽ سنڌ صربي جا قدرتي وسيلا توتائين جي ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ ڪير هڻي وسيلو آهن ۽ سخت معاشي بحران مان نڪرڻ لاءِ ايڪسپورت

فيمل جي خرچ ٿيندڙ ٻڌڻي هتي مستاسا جي تيار ڪئي هئي بچت آهي امتياز شيخ چيو ته ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته اسان انهن وسيلن کي بهتر نموني استعمال ڪري سگهجن ته وقت نه ڪول ٺاڪر مان 2600 ميگا واٽ بجلي نيشنل گرڊ ۾ وڃي رهي آهي، ٿر ڪول ذرو توتائين جو سسٽم ذريعو آهي، هن وڌيڪ چيو ته مشاورتي اجلاس اهو ڏسڻ لاءِ رکيو ويو آهي ته ٽر جي ڪوئلي جي ذخيرن مان وڌيڪ ڇا ٿي سگهي ٿو ۽ سنڌ حڪومت ڇاهي تي ته ماهرن جي مشاورت سان ٽر جي ڪوئلي جي ذخيرن جي وڌيڪ موثر استعمال کي ڀينتي بڻايو وڃي. سنڌ ڪاميابي نه ٿي مشاورتي اجلاس کي ترميم کان آگاهه ڪيو ويندو. سنڌ حڪومت ريلوي واري وفاقي وزارت جي تعاون سان ٽر جي ڪوئلي جي ذخيرن کي ٽن ڪروڙي رپي جي بجيٽ تي منصوبي جي ٺهڻ ڪري رهي آهي جيئن ٽر جي ذخيرن کي ٻيو نمونو ملڪ جي ٻين اترجي پلاسٽس مائنن پهچايو وڃي ۽ ٿر جو ڪوئلو ايڪسپورت فيمل جو متبادل ٿي سگهي. هن چيو ته انهي منصوبي تي تيزي سان ٽر ڪري سگهجي ٿو. ٽر جي ڪوئلي جي ذخيرن جي ٻيو نمونو ملڪ جي ٻين اترجي پلاسٽس مائنن پهچايو وڃي ۽ ٿر جو ڪوئلو ايڪسپورت فيمل جو متبادل ٿي سگهي. هن چيو ته انهي منصوبي تي تيزي سان ٽر ڪري سگهجي ٿو. ٽر جي ڪوئلي جي ذخيرن جي ٻيو نمونو ملڪ جي ٻين اترجي پلاسٽس مائنن پهچايو وڃي ۽ ٿر جو ڪوئلو ايڪسپورت

اي آئي ڊي سميت ٻين ذريعن پاران ڪو ڪردار قابل تعريف آهي، جڏهن ٽر جي پارٽي جي عوامي حڪومت تعليم، صحت، ائراسٽرڪچر تي هٽڪامي بنيادن تي ڪم ڪري رهي آهي، ان کان اڳ صوبائي وزير پاران ڪارڪن سٽي ۾ پيپلز پارٽي جي سيشنر نوڪارن سان وڃي ياد بخش منگي جي عيادت ڪئي. هن چيو ته واحد بخش منگي پيپلز پارٽي جي سيشنر نوڪر آهن ان کي جلد بحاليءَ لاءِ ڌماڪو آڻي ان موقعي تي صوبائي وزير سان گڏ ڄاڙ آصف زوڙي ڦارجي سردار علي گوهر خان اٿرو، وزيراعظم اعليٰ تعلقي جي وزير ميان عبدالقوي اٿرو سميت ٻين پارٽي عهديدارن ۽ ڪارڪن موجود هئا.

ٻڌڻي آفيس طرفان سماجي رابطن جي ويب سائيٽ تي جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته ڊپاج واري اعلان ۾ ڏسي سگهجي ٿو افغاني سطحي وفد خيال بيهڻ آهي جيڪو افغانستان جي عبوري حڪومت سان سيڪيورتي توڙي دهشتگردي جي خاتمي بابت مسئلن تي خيالن جي آفيس مان ڪنڊاڪٽون ويزاعظم جي آفيس مان جاري ڪيل تصويرون ۽ پاڪستاني وفد کي معاشي مامرن واري ٽائپ ويزاعظم بدلافتني سان اعلان ۾ ڏسي سگهجي ٿو تصويرون ۽ خرابا آصف ڊي آي ايس آءِ ندير انجر، رڊيٽي سيڪيورٽي ايس

ميجد خان ۽ افغانستان لاءِ پاڪستان جو جو خاص نامتندو محمد صادق نظراچي رهيا آهن.

جنهن کانپوءِ اڳوڻي ايس ايج او ڪريمر بخش چانڊيو کي گرفتار ڪيو ويوعدالت گذريل ڏينهن ٻڌائي بعد محفوظ ڪيل فيصلو ٻڌايو.ادارن وفاقي عدالت پاران ضمانت واري درخواست ۾ ڏيڻ تي پوليس ڪريم بخش چانڊيو کي حراست ۾ وٺي ڇڏيو. عدالت پاران پوليس گهرائي ميهڙ وڃي عدالت پاران پوليس بخش چانڊيو کي گرفتار ڪرايو ويو ڪيس جي ٻڌڻي جي موقعي تي ان رباب بد عدالت ۾ پيش ٿي، عدالت ۾ گهاٽائيندي ان رباب جي هٿ اڳوڻي ايس ايج او جي گرفتاري سان جي هٿ فتح آهي. عدالتن تي اعتماد سبب پهرين اهڙائي به پهچندي هيس.هن جو چوڻ هو ته پاران پوليس گهرائي ايس ايج او جي گرفتار ڪرائڻ وڌيڪ عرصي رکي ٿو، ايس ايج او جي گرفتاري جا ڳڻپيارن ۽ سنڌ ٽوئن لاءِ خطري جي گهٽتائي آهي.

دعا ڪئي آهي ته الله سائين مرحومن کي جنت الفردوس ۾ اُلهائي عطا فرمائي ۽ پوڄن ۾ انهن کي صبر جي سڱ عطا فرمائي. آمين

رياست، آئين ۽ اقتداري مفاد

ممتاز منگي

جو سهڻو رولني هو اقتدار حاصل ڪرڻ چاهي ٿو ۽ ڪنهن باعقلي عدالت ان الزار جو نوٽيس ناهي ورتو، هتي رهي اهو ثابت ڪري يا توهين عدالت کي پوڄي، جڏهن ڪجھ نٿو ڪيو وڃي ته هي به عوار سمجهڻ ۾ عوار جو بجانب آهي ته لڳندڙ الزار ايترا ئي بنياد ناهن.

ساڳي طرح عمران خان موجوده اسٽيبلسمينٽ جي مٿان جي الزار لڳائي رهيو آهي ته ”هاڻي به باجوه جي باقيات موجود آهي ۽ ان جي پاليسي تي عمل ٿي رهيو آهي“ جنهن جو مطلب صاف ظاهر آهي ته عمران خان جيڪي الزار اٿار هتي ريشائر جنرل باجوه تي لڳائي پيو آهي اهي ئي الزار موجوده سٽ اهو ٿي آهن. چوڻ جو مطلب ۽ بحث ڪرڻ جو مطلب اهو آهي ته هن ملڪ جي تمام اشرافيا سياسي ڌارا پنهنجن مفادن ۽ اقتدار کي ملڪ جي آئين ۽ رياست کان مٿاهون سمجهن ٿا. ظاهر آهي ته جڏهن مفاداتي ڪمزور ڪندي ويندي ۽ مضبوط ڪردار رياست ادا نٿي ڪري سگهي. هاڻي سوال هي آهي ته ڇا هن ملڪ ۾ هاڻي مري ويل خڏ جي حقن ۾ هرنود ۽ ان تي پنهنجو حساب ڪتاب ٿيندو، ڏيندڻ، پيڇڻي هن دنيا ۾ ۽ عليحد ۽ اسٽيبلسمينٽ کي هڪڙي ٿيل تي ويهڻو پوندو، اها هومڪش آهي ته گروهي مفاد گفتگر ۽ ڊيلن سان ختم ڪيا وڃن گفتگو ۽ ڊيلن ۾ مفادن جي رٿڻ وڃ ڪم ڪري ويندي آهي. انهن جو خاندان ممڪن ناهي، ملڪ جي آئيني بقا ۽ رياست جي بقا لاءِ صرف ۽ صرف سياسي جوهده جي ضرورت هوندي آهي. هن وقت ان جي وڌيڪ ضرورت آهي ته هڪ اهڙو سياسي اتحاد جوڙيو وڃي، جيڪو اقتداري مفاد کان وڌيڪ آئيني ۽ رياستي مفادن کي اهميت ڏي، اهو واحد رستو آهي ان کان علاوه ٻيو ڪو به رستو نڪري نٿو سگهي. هن وقت هن بحران ۾ ملڪ جو صدر جيڪو ڪردار ادا ڪري پيون ۾ ان وڌيڪ هن جي سياسي وفاداري ظاهر ٿئي ٿئي ۽ ساڳي طرح ڪي ٻي جو گورنر يا پنجاب جو گورنر پنهنجي عهدِي جو آئيني فرض ادا ڪرڻ جي بجاءِ پارٽي لائن کي ۽ سياست کي اڳتي بي وڌائڻ هي دور رڳو سياسي بحران جو دور آهي ۽ نه رڳو هن دور کي معاشي ڏيڍالچي ٿو.

دور چئي ٿو سگهجي، هن دور جو مجموعي طور تي سياسي بحران جي ڪردار جو هڪ کليو آئينو آهي، جنهن ۾ هن ملڪ جي تاريخ معاشي ڏيڍالچي کان وڌيڪ پنهنجي سياسي زوالچي جو ڏيک پئي ڏئي ٿو. هن دور کي پاڻ جيڪڏهن سياسي تاريخ جو شرمناڪ دور چوڻن ته غلط نه ٿيندو، پر هتي اسان کي ڪڏهن به نه وسارڻ گهرجي ته شرمناڪي جا دور جيڪڏهن نه ساڌا ڏياريا ٿيانهي، تڏهن هي سزا وڃي رياست کي پوڄڻي پوندي ۽ جيڪي اينڊيڪيٽر هن وقت ٽڪمڻ پئي انهن جي ٽڪمڻ کان پوءِ بحران آفتن جي صورت ۾ ايندا. ٻي هن ملڪ جي اشرافيا کي ان جي پراڻهه هجي پر هن ملڪ جو عوام انهن آفتن کي پوڄيندڻ، هن وقت ڪا پارٽي يا ليڊر ريڊ لائن ناهي پر خود رياست جو آئين ريڊ لائن آهي.

جن ماڻهن جي وچ لاءِ ستورع قرار ڏنل آهن پارٽي جي ٻنهي سايڊن تي خاردار مارول لڳل آهن. پورن آرين رينن جو ڪو نالو نٿو هجي. اهو هيٺئين پاڪستان جي نالي پاڪستان جي ادارن کي نقصان پهچايو آيو

چيمبر ٻڌڻي ڪئي جنهن ۾ عدالت رجسٽرار جيل اعتراض برقرار رکندي اعتراض خال ايليزون خارج ڪري ڇڏيو.ٻڌڻي دوران جسٽس فائز عيسيٰ چيو ته سافٽر جي جاع ڪرائڻ جيڪو موثر ڪم آهي، عدليا جو معاملو ڪري؛ مينا عالمي سارڻ ذريعي عمران جي حڪومت ختم ڪرڻ جي ڇاڇ ۾ ٽر جي ريزواظمر چاهي ها ته پاڻ ڪرائي ڪيو. پوءِ عدالت ٻڌي سڌي ته ڇا جو حڪم ڪيئن ڏئي سگهي ٿي، اسان اهو اهو اهو ٿي پيئن نٿا ڪري. جسٽس فائز عيسيٰ وڪيل جي اير چوڙي سان تحريڪ ڪيو ته سپريم ڪورٽ ۾ پر ۽ ٻي پارليامينٽ جي عمارت ڦاٽڻ آهي، ريجويجي ٻه، اسان مداخلت ڪري سگهون ٿا، سڀ ٻڌل ڳالهين اهن ڏين دوران وڪيل جي ڪم ڇوڙي پاڪستاني ڪري ٿو. انڪوائري جو حوالو ڏنو جنهن ۾ ٽي جسٽس فائز چيو ته ڪميٽي اُن انڪوائري ايڪٽ ۽ انڪوائري ڪميٽين جوڙڻ جو اختيار به حڪومت کي آهي، جنهن جو ڪم آهي تان کي ڪرڻ کي، ان سان ملڪ اڳتي وڌندو بعد ۾ عدالت رجسٽرار آفيس جي اعتراض برقرار رکي ۽ درخواستون ڊڪري ڇڏي ڇڏي

ٻيٽا 17 ٻيٽا فيلڪس هٽي ماڻهن کي ٻڌائي ته درياه مان فراهم ٿيندڙ پاڻي زهريلو آهي، اسان توهان کي زهريلو پاڻي پياري رهيا آهين،سرنسڪر اسين کي گڏو ٿي فراهم ڪرڻ واري ڪيس جي ٻڌڻي دوران پاڻي بابت جوڙيل ڪميٽي ۽ ڪميٽي لبريائري سنڌ جا ڏيپورٽ سرنسڪر ۽ رپورٽ پيش ڪئي، ڏيپورٽ ۽ سرنسڪر ٻڌڻي ۾ ٻيٽا کي انساني صحت، آبي توڙي جنگلي جيوت لاءِ به زهريلو قرار ڏنو ويو، رپورٽ ۾ چيو ويو ته گڏو ٿي ٿي فراهمي سبب سرنسڪر ڪارن ڪاٺ ۽ گڏو ٿي ٿي بهماري ڪانسرو، ڪينسر جهڙي موٽي مرض ۽ ٻي مبتلا ٿي رهيا آهن.درياه ماريڪس ڏيندي چيو ته صورتحال انتهائي خطرناڪ آهي، درياه کي ڊرينج ۽ ڊزول ڪيو ويو آهي ۽ اسان ڪنڌ مٿي ڪئي گهمي رهيا آهين.عدولت عادت ڪرڻو ٻڌي ڪشش ۽ هيٺ آئيني ماڻهن کي ٻڌائين ٿي ته زهريلو پاڻي آهي ته پئٽرنيئل پبلڪ هيٺ ۽ ميونسپل کاتن کي مسئلي جو حل ڳولي ايندڙ اداري تي رپورٽ پيش ڪرڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو

ٻيٽا 18 چيو ته ڊزير سرڪاري آفيس ۾ پوليس ڪوشش ۽ رٽارڪن ۾ سردار جي گهرن تي ڇاپا هڻيا هئا.پوليس جو چوڻ آهي ڇاين دوران کين ڪو به موقعي يا ريشمال بيلان ماڻهو نه مليو، سرنسڪر عبدالرحمان ڪيٽراڻ جي پٽ اعجاز ڪيٽراڻ سردار عبدالرحمان وٽ ميناٽا طور باندن ضمانت واري درخواست ۾ ڏيڻ تي پوليس ڇڏيو.رحمان ڪيٽراڻ جي پٽ اعجاز ڪيٽراڻ جي آهين منهنجو ٻي هڪ ظالم شخص آهي، هن ڪيترن ئي مظلمون کي بادي بڻائڻ کانسوا، قتل به ڪرايو آهي، کيس فوري گرفتار ڪيو وڃي

ٻيٽا 19 ڪيل عورت گزاري جي ريشمال بڻايل هڪ ڌيءَ ۽ وڌيڪ 4 پٽن جي بازبانيءَ لاءِ پوليس ڪوشش ۽ رٽارڪن ۾ سردار جي گهرن تي ڇاپا هڻيا هئا.پوليس جو چوڻ آهي ڇاين دوران کين ڪو به موقعي يا ريشمال بيلان ماڻهو نه مليو، سرنسڪر عبدالرحمان ڪيٽراڻ جي پٽ اعجاز ڪيٽراڻ سردار عبدالرحمان وٽ ميناٽا طور باندن ضمانت واري درخواست ۾ ڏيڻ تي پوليس ڇڏيو.رحمان ڪيٽراڻ جي پٽ اعجاز ڪيٽراڻ جي آهين منهنجو ٻي هڪ ظالم شخص آهي، هن ڪيترن ئي مظلمون کي بادي بڻائڻ کانسوا، قتل به ڪرايو آهي، کيس فوري گرفتار ڪيو وڃي

ٻيٽا 20 ايس ٽي ڪوٽي فادر هائوس 40 ايڪڙ تي رڳو ٻا آهي ڪيترن ئي ايڪڙن تي فتح اٿس آهي، 2 اترين کان ماليٽ جو گهر بڻايو آهي، رولڊ ڪلاس ٽرينيجر ريڪل آهي. هڪ هڪ ميز 15.15 لک ڏيڻ آهي، سيشن صفائي ذريعن جي پال تي نجي پيشن حديد وٽ سولر پلاٽ تي ڪم ٿيڻ سبب ايس ٽي عظيم الشان محل بڻايو ويو آهي، ڪروڙين رپين جا روه ٺهاري انهن تي پيش حديد جي نالي جون تختيون لڳايون پيون آهن.اهي رڌ

ظاهر ۾ زاني، فِڪر منجھ فنا ٿيا؛

تنين کي تعليم ڄي، ڪڙه اندر ڪاني؛

حرف ڪَٽائي، دُور ڪيائون دل ۾.

پختون خواهه کي تباهي کان بچايو

سليم سافي

خيرپختونخواه جو نگران وڏو وزير اعظم خان هڪ وڏي خاندان سان تعلق رکندڙ اڳوڻو پيوروڪرت آهي. انهن جي سٺي شھرت آهي، پر اسيو اهر ۾ هڪ شمار وڏو آهي ۽ پيو هاتي تمام ڪمزور آهي. پوءِ 2018 ۾ جي چونڊن لاءِ نگران حڪومت ۾ وفاقي گهر وزير هو جنهن کي عمران خان کانسواءِ سموريين سياسي پارٽيون اتفاق راءِ سان چونڊون قرار ڏئي رهيون آهن. چونڊن ۾ سندس شراعت مان ڦاٽندو ورتو. هو آرام سان هڪ ڪنڊ ۾ ويٺو هو. جڏهن ته آر ٽي ايس ناڪار ٿي پيو. پبلنگ ايڪٽن کي ورلڳ اسٽيشن مان ڪڍيو. پوءِ رجي پر نگران ڪجهه ڪري رهيا آهن ۽ شايد ڪجهه نه ڪري سگهيا. جي پوءِ جڏهن پختون خواه جي نگران وڏي وزير لاءِ سندس نالو تجويز ڪيو. ان نامزدگي تي حيران ٿي ويس ڇاڪاڻ ته اصولي طور تي 2018 ۾ جي نگران حڪومت مان هر ڪنهن کي هاڻي نگران حڪومت کان ٻاهر نڪرڻ گهرجي ها. 2018 ۾ جي چوڙي ۾ سندس حد کان وڌيڪ باقارڇ ڪرڻ جي ڪري ”ڪنهن پرويز خٽڪ جو عرض غلڻ ڏيکاريو. جو محمود خان وغيره کي اعظم خان جي معاملي تي قائل ڪري ۽ هن اهو معجز ڪري ڏيکاريو. پوءِ ملڪ ۾ واڌ واره وارو دعوو، پنجاب جي برعڪس پختون خواه ۽ نگران وڏي وزير جي چونڊ اتفاق راءِ سان ٿي. پر هاڻي خبر پئي ته مولانا صاحب ڪهڙي راند کيڏي آهي، اصل ۾ هو عثمان بوزدار کي صوبي ۾ نگران وڏو وزير بڻائڻ چاهي ٿو ڇاڪاڻ ته بشر ابي بي ۽ فرخ گوگي وانگر صوبي کي هلائڻ لاءِ پنهنجي سڌي غلام علي کي گورنر مقرر ڪري چڪو هن جو پاڻ به اهو طرفدار اعظم خان آرام سان ڀڃي پهندو ۽ غلام غلام علي صوبو اڀارڻو نه ٿو ڪري، پهرين موقعي تي اعظم خان کي هڪ اهڙي ڪاميابي ڏني وئي جيڪا پنجاب سميتوڙي پوءِ جي سائين پاڻ تي اُٿل ٿي. شتمشل جي ڪوٺڙي ۾ ٻه مسرل ليگ (اڻ ٻه اي اي بي (ٻن مان هڪ) ANP ۽ غلام علي گروپ جي نوڪر آهي) ۽ ٻي پيپلز پارٽي، ڇا وڙو ڏنا ويا، هڪ اهڙو وزير به بڻايو. پوءِ جنهن کي سرڪاري ملازم رکيو ويو ۽ اهو انهن وٽ آهي، برفل ٿيڻ جي شرمي جي انتها ڏسي ته اسلام آباد مان ڪنهن پارٽي جي اڳواڻ ريش بخاري جي پٽ پيار حسن بخاري کي پختونخواه ۾ صلاحڪار مقرر ڪيو ويو آهي. نگران وڏو وزير ان سموري صورتحال تي يا ڇا دعويٰو رهيو اسان اقتدار ۾ نه روتو ويو گورنر، جنهن جو

